Ġabra tal-ġurisprudenza

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Awla Manja)

3 ta' Marzu 2020*

"Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Libertà ta' stabbiliment – Taxxa fuq id-dħul mill-bejgħ tal-operaturi ta' telekomunikazzjonijiet – Taxxa progressiva li taffettwa iktar lill-impriżi miżmuma minn persuni fiżiċi jew ġuridiċi ta' Stati Membri oħra milli lill-impriżi nazzjonali – Livelli ta' taxxa progressiva applikabbli għall-persuni taxxabbli kollha – Newtralità tal-ammont tad-dħul mill-bejgħ bħala kriterju ta' distinzjoni – Kapaċità ta' ħlas tal-persuni taxxabbli – Għajnuna mill-Istat – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) – Taxxi fuq id-dħul mill-bejgħ – Kunċett"

Fil-Kawża C-75/18,

li għandha bħala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (il-Qorti Amministrattiva u Industrijali tal-Belt ta' Budapest, l-Ungerija), permezz ta' deċiżjoni tat-23 ta' Novembru 2017, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fis-6 ta' Frar 2018, fil-proċedura

Vodafone Magyarország Mobil Távközlési Zrt.

vs

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Awla Manja),

komposta minn K. Lenaerts, President, R. Silva de Lapuerta, Viċi President, J.-C. Bonichot (Relatur), A. Prechal u M. Vilaras, Presidenti ta' Awla, P. G. Xuereb, L. S. Rossi, E. Juhász, M. Ilešič, J. Malenovský u N. Piçarra, Imħallfin,

Avukat Ġenerali: J. Kokott,

Reġistratur: R. Şereş, Amministratur,

wara li rat il-proċedura bil-miktub u wara s-seduta tat-18 ta' Marzu 2019,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

– għal Vodafone Magyarország Mobil Távközlési Zrt., minn P. Jalsovszky, Sz. Vámosi-Nagy u G. Séra, ügyvédek, kif ukoll minn K. von Brocke, Rechtsanwalt,

– għall-Gvern Ungeriż, minn M. Z. Fehér, G. Koós u D. R. Gesztelyi, bħala aġenti,

– għall-Gvern Ċek, minn M. Smolek, J. Vláčil u O. Serdula, bħala aġenti,

* Lingwa tal-kawża: l-Ungeriż.

– għall-Gvern Ġermaniż, minn R. Kanitz, bħala aġent,

– għall-Gvern Pollakk, minn B. Majczyna u M. Rzotkiewicz, bħala aġenti,

– għall-Kummissjoni Ewropea, minn V. Bottka, W. Roels, P.-J. Loewenthal, R. Lyal u A. Armenia, bħala aġenti,

wara li semgħet il-konklużjonijiet tal-Avukat Ġenerali ppreżentati fis-seduta tat-13 ta' Ġunju 2019,

tagħti l-preżenti

Sentenza

1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikoli 49, 54, 107 u 108 TFUE kif ukoll tal-Artikolu 401 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud (ĠU 2006, L 347, p. 1, rettifika fil-ĠU 2007, L 335, p. 60, iktar 'il quddiem id-"Direttiva dwar il-VAT").

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' tilwima bejn Vodafone Magyarország Mobil Távközlési Zrt. (iktar 'il quddiem "Vodafone"), impriża attiva fis-settur tat-telekomunikazzjonijiet, u n-Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága (id-Direttorat tal-Appelli tal-Amministrazzjoni Nazzjonali tat-Taxxa u tad-Dwana, l-Ungerija, iktar 'il quddiem id-"Direttorat tal-Appelli") dwar il-ħlas ta' taxxa fuq id-dħul mill-bejgħ f'dan is-settur (iktar 'il quddiem it-"taxxa speċjali").

Il-kuntest ġuridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 L-Artikolu 401 tad-Direttiva dwar il-VAT jipprovdi:

"Mingħajr preġudizzju għal disposizzjonijiet oħra tad-dritt Komunitarju, din id-Direttiva ma żżommx Stat Membru milli jħalli jew idaħħal taxxi fuq kuntratti ta' assigurazzjoni, taxxi fuq imħatri u logħob ta' l-azzard, dazji tas-sisa, taxxi tal-boll jew b'mod aktar ġenerali, kwalunkwe taxxi, dazji jew piżijiet li ma jistgħux ikunu kkaratterizzati bħala taxxi fuq il-bejgħ [taxxi fuq id-dħul mill-bejgħ], sakemm il-ġbir ta' dawk it-taxxi, dazji jew piżijiet ma joħloqx, f'negozju bejn l-Istati Membri, għal formalitajiet li għandhom x'jaqsmu mal-qsim ta' fruntieri."

Id-dritt Ungeriż

4 Il-preambolu tal-egyes ágazatokat terhelő különadóról szóló 2010. évi XCIV. törvény (il-Liġi Nru XCIV tal-2010 dwar l-Issuġġettar ta' Ċerti Setturi għat-Taxxa Speċjali, iktar 'il quddiem il-"Liġi dwar l-Issuġġettar ta' Ċerti Setturi għat-Taxxa Speċjali") jipprovdi:

"Fil-kuntest tal-konsolidazzjoni tal-bilanċ baġitarju, il-Parlament jistabbilixxi l-liġi segwenti, dwar l-istabbiliment ta' taxxa speċjali imposta fuq il-persuni taxxabbli li l-kapaċità tagħhom li jikkontribwixxu għall-oneri pubbliċi hija ogħla mill-obbligu fiskali ġenerali."

5 L-Artikolu 1 tal-Liġi dwar l-Issuġġettar ta' Ċerti Setturi għat-Taxxa Speċjali jipprovdi:

"Għall-finijiet ta' din il-liġi:

[…]

2. Attività ta' telekomunikazzjoni tfisser il-provvista ta' servizzi ta' komunikazzjonijiet elettroniċi fis-sens tal-Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. Törvény [il-Liġi Nru C tal-2003 dwar il-Komunikazzjoni Elettronika],

[…]

5. dħul mill-bejgħ nett ifisser, fil-każ ta' persuna taxxabbli suġġetta għal-Liġi tal-Kontabbiltà, id-dħul mill-bejgħ nett magħmul mill-bejgħ fis-sens tal-Liġi tal-Kontabbiltà; fil-każ ta' persuna taxxabbli suġġetta għat-taxxa sempliċi tan-negozjanti u li ma taqax taħt il-Liġi tal-Kontabbiltà, id-dħul mill-bejgħ mingħajr taxxa fuq il-valur miżjud fis-sens tal-Liġi dwar l-Iskema ta' Tassazzjoni; fil-każ ta' persuna taxxabbli suġġetta għal-Liġi dwar it-Taxxa fuq id-Dħul tal-Individwi, id-dħul mingħajr taxxa fuq il-valur miżjud fis-sens tal-Liġi dwar it-Taxxa fuq id-Dħul."

6 Skont l-Artikolu 2 tal-Liġi dwar l-Issuġġettar ta' Ċerti Setturi għat-Taxxa Speċjali:

"Huma suġġetti għat-taxxa:

[…]

(b) l-attività tat-telekomunikazzjoni,

[…]"

7 L-Artikolu 3 ta' din il-liġi jiddefinixxi l-persuni taxxabbli kif ġej:

"(1) Il-persuni taxxabbli huma l-persuni ġuridiċi, l-organizzazzjonijiet l-oħra fis-sens tal-Kodiċi Ġenerali tat-Taxxa u l-ħaddiema li jaħdmu għal rashom li jeżerċitaw attività suġġetta għat-taxxa fis-sens tal-Artikolu 2.

(2) Huma suġġetti wkoll għat-taxxa l-organizzazzjonijiet u l-individwi mhux residenti, fir-rigward tal-attivitajiet suġġetti għat-taxxa, previsti fl-Artikolu 2, meta dawn iwettquhom fis-suq intern permezz ta' sussidjarji."

8 L-Artikolu 4(1) tal-imsemmija liġi jipprovdi:

"Il-bażi taxxabbli hija l-valur nett tad-dħul mill-bejgħ tal-persuna taxxabbli fis-sena fiskali li jirriżulta minn attività kif iddefinita fl-Artikolu 2, […]."

9 L-Artikolu 5 tal-istess liġi jipprevedi:

"Ir-rata tat-taxxa hija:

[…]

(b) Fil-każ li titwettaq attività skont it-tifsira tal-Artikolu 2(b), għall-parti tal-bażi taxxabbli taħt il-500 miljun forint Ungeriż (HUF), 0 %, għall-parti tal-bażi taxxabbli li taqbeż HUF 500 miljun iżda li tkun inqas minn HUF 5 biljuni, 4.5 %, għall-parti tal-bażi taxxabbli li taqbeż HUF 5 biljuni, 6.5 %,

[…]”

Il-kawża prinċipali u d-domandi preliminari

10 Vodafone hija kumpannija kummerċjali rregolata mid-dritt Ungeriż attiva fis-suq tat-telekomunikazzjonijiet, li l-uniku azzjonist tagħha hija Vodafone Europe BV, stabbilita fil-Pajjiżi l-Baxxi. Din is-sussidjarja Ungeriża tifforma parti minn Vodafone Group plc, li s-sede tagħha tinsab fir-Renju Unit. Din l-istess sussidjarja tikkostitwixxi, b'iktar minn 20 % tal-ishma tas-suq, it-tielet l-ikbar operatur fis-suq Ungeriż tat-telekomunikazzjonijiet.

11 Vodafone kienet is-suġġett ta' verifika fiskali mwettqa min-Nemzeti Adó- és Vámhivatal Kiemelt Adó- és Vámigazgatóság (l-Amministrazzjoni Nazzjonali tat-Taxxa u tad-Dwana, l-Ungerija, iktar 'il quddiem l-"Awtorità tat-Taxxa tal-Ewwel Livell") u li tikkonċerna t-taxxi kollha mħallsa u l-għajnuna baġitarja kollha rċevuta għall-perijodu ta' bejn l-1 ta' April 2011 u l-31 ta' Marzu 2015.

12 Wara din il-verifika, l-Awtorità tat-Taxxa tal-Ewwel Livell imponiet somma ta' HUF 8 371 000 (madwar EUR 25 155) fuq Vodafone minħabba tassazzjoni ddifferenzjata, li minnhom HUF 7 417 000 (madwar EUR 22 293) bħala arretrati, u somma ta' HUF 3 708 000 (madwar EUR 11 145,39) bħala multa fiskali, kif ukoll interessi moratorji u multi minħabba nuqqas ta' eżekuzzjoni.

13 Adit b'ilment kontra d-deċiżjoni tal-Awtorità tat-Taxxa tal-Ewwel Livell, id-Direttorat tal-Appelli rriforma din id-deċiżjoni billi naqqas l-ammont tal-multa fiskali u tal-interessi moratorji.

14 Vodafone ippreżentat rikors quddiem il-Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (il-Qorti Amministrattiva u Industrijali tal-Belt ta' Budapest, l-Ungerija) kontra d-deċiżjoni tad-Direttorat tal-Appelli. Hija ssostni li l-obbligu li titħallas it-taxxa speċjali imposta fuqha ma huwiex fondat filwaqt li ssostni li l-leġiżlazzjoni dwar din it-taxxa tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat ipprojbita u tmur kontra l-Artikolu 401 tad-Direttiva dwar il-VAT.

15 Il-qorti tar-rinviju tqis li l-imsemmija taxxa, li hija bbażata fuq id-dħul mill-bejgħ u kkalkolata skont skala kkostitwita minn rati progressivi applikabbli għal-livelli differenti tagħha, jista' jkollha effett indirettament diskriminatorju fir-rigward tal-persuni taxxabbli miżmuma minn persuni fiżiċi jew ġuridiċi barranin u, għaldaqstant, tista' tmur kontra l-Artikoli 49, 54, 107 u 108 TFUE peress li, b'mod partikolari, fil-fatt, huma biss is-sussidjarji Ungeriżi ta' kumpanniji omm barranin li jħallsu t-taxxa speċjali bir-rata prevista għall-ogħla livell ta' dħul mill-bejgħ.

16 Barra minn hekk, il-qorti tar-rinviju tistaqsi dwar il-kompatibbiltà tat-taxxa speċjali mal-Artikolu 401 tad-Direttiva dwar il-VAT.

17 Huwa f'dawn iċ-ċirkustanzi li l-Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (il-Qorti Amministrattiva u Industrijali tal-Belt ta' Budapest) iddeċidiet li tissospendi l-proċedura quddiemha u li tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja d-domandi preliminari li ġejjin:

"1) Id-dispożizzjonijiet tal-Artikoli 49, 54, 107 u 108 TFUE għandhom jiġu interpretati fis-sens li jipprekludu miżura nazzjonali li fil-kuntest tagħha l-leġiżlazzjoni nazzjonali (il-Liġi dwar l-Issuġġettar għat-Taxxa Speċjali fuq it-Telekomunikazzjonijiet) għandha bħala effett li l-piż fiskali effettiv jaqa' fuq persuni taxxabbli miżmuma minn kapital barrani u dan l-effett huwa direttament diskriminatorju?

2) L-Artikoli 107 u 108 TFUE jipprekludu leġiżlazzjoni nazzjonali li tipprevedi obbligu ta' ħlas ta' taxxa b'rata progressiva imposta fuq id-dħul mill-bejgħ, u dan l-obbligu huwa indirettament diskriminatorju, meta jkollu bħala effett li l-piż fiskali effettiv, għall-ogħla kategoriji fiskali, jaqa' fuq persuni taxxabbli miżmuma minn kapital barrani, u din il-miżura għandha tiġi kklassifikata bħala għajnuna mill-Istat ipprojbita?

3) L-Artikolu 401 tad-[Direttiva dwar il-VAT] għandu jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi leġiżlazzjoni nazzjonali li tagħti lok għal distinzjoni bejn persuni taxxabbli barranin u persuni taxxabbli nazzjonali, u t-taxxa speċjali għandha tiġi kklassifikata bħala taxxa fuq id-dħul mill-bejgħ, jiġifieri għandha tiġi kklassifikata bħala taxxa kompatibbli mad-[Direttiva dwar il-VAT], jew hija inkompatibbli mal-imsemmija direttiva?"

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ammissibbiltà tat-tieni domanda

18 Il-Gvern Ċek u l-Kummissjoni jsostnu li l-persuni responsabbli għall-ħlas ta' taxxa ma jistgħux jeċċepixxu li l-eżenzjoni li minnha jibbenefikaw persuni oħra tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat illegali sabiex jevitaw il-ħlas ta' din it-taxxa, b'mod li t-tieni domanda hija inammissibbli.

19 F'dan ir-rigward, għandu jitfakkar qabelxejn li l-Artikolu 108(3) TFUE jistabbilixxi kontroll preventiv fuq il-proġetti ta' għajnuna ġodda. Il-prevenzjoni organizzata b'dan il-mod hija intiża sabiex tiġi implimentata biss għajnuna kompatibbli mas-suq intern. Sabiex jintlaħaq dan l-għan, l-implimentazzjoni ta' proġett ta' għajnuna għandha tiġi ddifferita sakemm id-dubju dwar il-kompatibbiltà tagħha jitneħħa permezz tad-deċiżjoni finali tal-Kummissjoni (sentenzi tal-21 ta' Novembru 2013, Deutsche Lufthansa, C-284/12, EU:C:2013:755, punti 25 u 26, kif ukoll tal-5 ta' Marzu 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, punt 84).

20 L-implimentazzjoni ta' din is-sistema ta' kontroll taqa' taħt ir-responsabbiltà, minn naħa, tal-Kummissjoni u, min-naħa l-oħra, tal-qrati nazzjonali, fejn ir-rwoli rispettivi tagħhom huma komplementari iżda distinti (sentenza tal-21 ta' Novembru 2013, Deutsche Lufthansa, C-284/12, EU:C:2013:755, punt 27 u l-ġurisprudenza ċċitata).

21 Filwaqt li l-evalwazzjoni tal-kompatibbiltà ta' miżuri ta' għajnuna mas-suq intern taqa' taħt il-kompetenza esklużiva tal-Kummissjoni, li hija suġġetta għal stħarriġ mill-qrati tal-Unjoni, il-qrati nazzjonali għandhom jiżguraw il-protezzjoni, sad-deċiżjoni finali tal-Kummissjoni, tad-drittijiet tal-individwi fil-każ ta' ksur eventwali, mill-awtoritajiet tal-Istat, tal-projbizzjoni prevista fl-Artikolu 108(3) TFUE (sentenza tal-21 ta' Novembru 2013, Deutsche Lufthansa, C-284/12, EU:C:2013:755, punt 28).

22 L-intervent tal-qrati nazzjonali huwa r-riżultat tal-effett dirett irrikonoxxut lill-projbizzjoni ta' implimentazzjoni tal-proġetti ta' għajnuna stabbilita f'din id-dispożizzjoni. In-natura immedjatament applikabbli ta' din il-projbizzjoni testendi għal kull għajnuna li tkun ġiet implimentata mingħajr ma tkun ġiet innotifikata (sentenzi tal-21 ta' Novembru 2013, Deutsche Lufthansa, C-284/12, EU:C:2013:755, punt 29, u tal-5 ta' Marzu 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, punt 88).

23 Il-qrati nazzjonali għandhom l-obbligu li jiżguraw lill-individwi li l-konsegwenzi kollha ta' ksur tal-aħħar sentenza tal-Artikolu 108(3) TFUE jiġu ddeterminati, skont id-dritt nazzjonali tagħhom, f'dak li jirrigwarda kemm il-validità tal-atti ta' implimentazzjoni kif ukoll l-irkupru ta' għajnuna finanzjarja mogħtija bi ksur ta' din id-dispożizzjoni jew ta' miżuri provviżorji eventwali (sentenzi tal-21 ta' Novembru 2013, Deutsche Lufthansa, C-284/12, EU:C:2013:755, punt 30, u tal-5 ta' Marzu 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, punt 89).

24 Madankollu, il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet ukoll li l-illegalità eventwali, fid-dawl tar-regoli tad-dritt tal-Unjoni dwar l-għajnuna mill-Istat, tal-eżenzjoni minn taxxa ma taffettwax il-legalità tal-ġbir ta' din it-taxxa stess, b'tali mod li l-persuna responsabbli għall-ħlas tal-imsemmija taxxa ma tistax teċċepixxi li l-eżenzjoni li minnha jibbenefikaw persuni oħra tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat sabiex tevita l-ħlas ta' din l-istess taxxa (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tas-27 ta' Ottubru 2005, Distribution Casino France *et*, C-266/04 sa C-270/04, C-276/04 u C-321/04 sa C-325/04, EU:C:2005:657, punt 44; tal-15 ta' Ġunju 2006, Air Liquide Industries Belgium, C-393/04 u C-41/05, EU:C:2006:403, punt 43, kif ukoll tas-26 ta' April 2018, ANGED, C-233/16, EU:C:2018:280, punt 26).

25 Madankollu, is-sitwazzjoni tkun differenti meta t-tilwima fil-kawża prinċipali ma tikkonċernax talba għall-ħelsien mit-taxxa kkontestata iżda tikkonċerna l-legalità tar-regoli dwar din it-taxxa fid-dawl tad-dritt tal-Unjoni (sentenza tas-26 ta' April 2018, ANGED, C-233/16, EU:C:2018:280, punt 26).

26 Barra minn hekk, il-Qorti tal-Ġustizzja ripetutament iddeċidiet li t-taxxi ma jaqgħux taħt il-kamp ta' applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet tat-Trattat FUE fil-qasam tal-għajnuna mill-Istat sakemm dawn ma jikkostitwixxux il-metodu ta' finanzjament ta' miżura ta' għajnuna, b'tali mod li huma jagħmlu parti integrali minn din il-miżura. Meta l-metodu ta' finanzjament ta' għajnuna permezz ta' taxxa jagħmel parti integrali mill-miżura ta' għajnuna, il-konsegwenzi li jirriżultaw mill-ksur, min-naħa tal-awtoritajiet nazzjonali, tal-projbizzjoni ta' implimentazzjoni msemmija fl-aħħar sentenza tal-Artikolu 108(3) TFUE, jestendu wkoll għal dan l-aspett tal-miżura ta' għajnuna, b'tali mod li l-awtoritajiet nazzjonali huma obbligati, bħala prinċipju, jirrimborsaw it-taxxi miġbura bi ksur tad-dritt tal-Unjoni (sentenza tal-20 ta' Settembru 2018, Carrefour Hypermarchés *et*, C-510/16, EU:C:2018:751, punt 14 u l-ġurisprudenza ċċitata).

27 F'dan ir-rigward, għandu jitfakkar li, sabiex taxxa tiġi kkunsidrata li tagħmel parti integrali minn miżura ta' għajnuna, għandu jkun hemm rabta kawżali vinkolanti bejn it-taxxa u l-għajnuna skont il-leġiżlazzjoni nazzjonali rilevanti, fis-sens li d-dħul mit-taxxa huwa neċessarjament marbut mal-finanzjament tal-għajnuna u jinfluwenza direttament l-ammont tagħha (sentenzi tal-15 ta' Ġunju 2006, Air Liquide Industries Belgium, C-393/04 u C-41/05, EU:C:2006:403, punt 46, kif ukoll tas-7 ta' Settembru 2006, Laboratoires Boiron, C-526/04, EU:C:2006:528, punt 44).

28 Għalhekk, fin-nuqqas ta' rabta kawżali vinkolanti ta' taxxa ma' għajnuna, l-illegalità eventwali fir-rigward tad-dritt tal-Unjoni tal-miżura ta' għajnuna kkontestata ma taffettwax il-legalità tat-taxxa stess, b'tali mod li l-impriżi li huma responsabbli għall-ħlas tagħha ma jistgħux jeċċepixxu li l-miżura fiskali li minnha jibbenefikaw persuni oħra tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat sabiex jevitaw il-ħlas ta' din it-taxxa jew sabiex jiksbu r-rimbors tagħha (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-5 ta' Ottubru 2006, Transalpine Ölleitung in Österreich, C-368/04, EU:C:2006:644, punt 51, u tas-26 ta' April 2018, ANGED, C-233/16, EU:C:2018:280, punt 26).

29 F'dan il-każ, it-tilwima fil-kawża prinċipali tirrigwarda talba għall-ħelsien mit-taxxa speċjali mressqa minn Vodafone quddiem l-amministrazzjoni fiskali Ungeriża. Kif irrilevat, essenzjalment, l-Avukat Ġenerali fil-punt 138 tal-konklużjonijiet tagħha, il-piż fiskali ta' Vodafone jirriżulta minn taxxa ta' portata ġenerali li d-dħul minnha jmur fil-baġit tal-Istat, mingħajr ma jkun speċifikament marbut mal-finanzjament ta' vantaġġ favur kategorija partikolari ta' persuni taxxabbli.

30 Minn dan isegwi li, anki jekk l-eżenzjoni *de facto* mit-taxxa speċjali li jibbenefikaw minnha ċerti persuni taxxabbli tista' tiġi kklassifikata bħala għajnuna mill-Istat, fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE, l-ebda rabta kawżali vinkolanti ma teżisti bejn din it-taxxa u l-miżura ta' eżenzjoni inkwistjoni fil-kawża prinċipali.

31 Minn dan jirriżulta li l-illegalità eventwali fir-rigward tad-dritt tal-Unjoni tal-eżenzjoni *de facto* mit-taxxa speċjali li jibbenefikaw minnha ċerti persuni taxxabbli ma taffettwax il-legalità ta' din it-taxxa nnifisha, b'tali mod li Vodafone ma tistax tinvoka, quddiem il-qrati nazzjonali, l-illegalità ta' din l-eżenzjoni sabiex tevita l-ħlas tal-imsemmija taxxa jew sabiex tikseb ir-rimbors tagħha.

32 Minn dak kollu li ntqal jirriżulta li t-tieni domanda hija inammissibbli.

Fuq l-ewwel domanda

Fuq l-ammissibbiltà

33 Il-Gvern Ungeriż isostni li risposta għall-ewwel domanda ma hijiex neċessarja għas-soluzzjoni tat-tilwima fil-kawża prinċipali sa fejn il-Qorti tal-Ġustizzja diġà ddeċidiet, fis-sentenza tagħha tal-5 ta' Frar 2014, Hervis Sport- és Divatkereskedelmi (C-385/12, EU:C:2014:47), dwar il-kompatibbiltà tal-Liġi dwar l-Issuġġettar ta' Ċerti Setturi għat-Taxxa Speċjali mal-Artikoli 49 u 54 TFUE.

34 F'dan ir-rigward, għandu jitfakkar li, minkejja l-fatt li tkun teżisti ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja li ssolvi l-punt ta' liġi inkwistjoni, il-qrati nazzjonali jibqgħu kompletament liberi li jadixxu lill-Qorti tal-Ġustizzja jekk iqisu li dan ikun opportun, u l-fatt li d-dispożizzjonijiet li l-interpretazzjoni tagħhom tkun qiegħda tintalab ikunu diġà ġew interpretati mill-Qorti tal-Ġustizzja ma jxekkilx lil din tal-aħħar milli tiddeċiedi mill-ġdid (sentenza tas-6 ta' Novembru 2018, Bauer u Willmeroth, C-569/16 u C-570/16, EU:C:2018:871, punt 21 u l-ġurisprudenza ċċitata).

35 Minn dan isegwi li l-fatt li l-Qorti tal-Ġustizzja, fis-sentenza tal-5 ta' Frar 2014, Hervis Sport- és Divatkereskedelmi (C-385/12, EU:C:2014:47), diġà interpretat l-Artikoli 49 u 54 TFUE fir-rigward tal-istess leġiżlazzjoni nazzjonali bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali ma jistax fih innifsu jwassal għall-inammissibbiltà tad-domandi magħmula fil-kuntest ta' din il-kawża.

36 Barra minn hekk, il-qorti tar-rinviju tenfasizza li, fis-sentenza tagħha tal-5 ta' Frar 2014, Hervis Sport- és Divatkereskedelmi (C-385/12, EU:C:2014:47), il-Qorti tal-Ġustizzja eżaminat, fil-kuntest tat-taxxa speċjali fuq l-attività ta' kummerċ bl-imnut, l-effett prodott mill-applikazzjoni tar-regola ta' konsolidazzjoni tad-dħul mill-bejgħ magħmul minn impriżi marbuta, fis-sens tal-Liġi dwar l-Issuġġettar ta' Ċerti Setturi għat-Taxxa Speċjali. Hija żżid li din it-taxxa hija essenzjalment ekwivalenti għat-taxxa speċjali inkwistjoni f'din il-kawża. Madankollu, hija tqis li huwa neċessarju, sabiex tiġi deċiża t-tilwima fil-kawża prinċipali, li jiġi ddeterminat jekk l-iskala progressiva skont livelli tat-taxxa speċjali tistax tkun, fiha nnifisha, indipendentement mill-applikazzjoni ta' din ir-regola ta' konsolidazzjoni, indirettament diskriminatorja fil-konfront tal-persuni taxxabbli kkontrollati minn persuni fiżiċi jew ġuridiċi ta' Stati Membri oħra, li jsostnu l-piż fiskali effettiv tagħha, u, għaldaqstant, kuntrarja għall-Artikoli 49 u 54 TFUE.

37 F'dawn iċ-ċirkustanzi, l-ewwel domanda hija ammissibbli sa fejn tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikoli 49 u 54 TFUE. Min-naħa l-oħra, għar-raġunijiet esposti fil-punti 19 sa 32 ta' din is-sentenza, din hija inammissibbli sa fejn hija tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikoli 107 u 108 TFUE.

Fuq il-mertu

38 Permezz tal-ewwel domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikoli 49 u 54 TFUE għandhomx jiġu interpretati fis-sens li jipprekludu l-leġiżlazzjoni ta' Stat Membru dwar taxxa fuq id-dħul mill-bejgħ li n-natura progressiva tagħha għandha l-effett li l-piż effettiv tagħha jaqa' prinċipalment fuq l-impriżi kkontrollati direttament jew indirettament minn ċittadini ta' Stati Membri oħra jew minn kumpanniji li jkollhom is-sede tagħhom fi Stat Membru ieħor.

39 Skont ġurisprudenza stabbilita, il-libertà ta' stabbiliment hija intiża tiżgura l-benefiċċju tat-trattament nazzjonali fl-Istat Membru ospitanti liċ-ċittadini ta' Stati Membri oħra u lill-kumpanniji msemmija fl-Artikolu 54 TFUE, u tipprojbixxi, fir-rigward tal-kumpanniji, kull diskriminazzjoni bbażata fuq il-post tas-sede (sentenza tas-26 ta' April 2018, ANGED, C-236/16 u C-237/16, EU:C:2018:291, punt 16 u l-ġurisprudenza ċċitata).

40 Sabiex tkun effettiva, il-libertà ta' stabbiliment għandha tinkludi l-possibbiltà għal kumpannija li tinvoka restrizzjoni għal din il-libertà ta' kumpannija oħra marbuta magħha sa fejn tali restrizzjoni taffettwa t-tassazzjoni tagħha stess (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-1 ta' April 2014, Felixstowe Dock and Railway Company *et*, C-80/12, EU:C:2014:200, punt 23).

41 F'dan il-każ, Vodafone għandha s-sede tagħha fl-Ungerija iżda hija 100 % miżmuma minn Vodafone Europe, li s-sede tagħha tinsab fil-Pajjiżi l-Baxxi. Issa, kif irrilevat l-Avukat Ġenerali fil-punt 43 tal-konklużjonijiet tagħha, sa fejn din il-kumpannija omm teżerċita l-attività tagħha fis-suq Ungeriż permezz ta' sussidjarja, il-libertà ta' stabbiliment tagħha tista' tiġi affettwata minn kull restrizzjoni li tolqot lil din tal-aħħar. Għalhekk, kuntrarjament għal dak li jsostni l-Gvern Ungeriż, restrizzjoni għal-libertà ta' stabbiliment tal-imsemmija kumpannija omm tista' validament tiġi invokata fil-kawża prinċipali.

42 F'dan ir-rigward, ma humiex ipprojbiti biss id-diskriminazzjonijiet manifesti bbażati fuq il-post tas-sede tal-kumpanniji, iżda hija pprojbita wkoll kull forma moħbija ta' diskriminazzjoni li, b'applikazzjoni ta' kriterji oħra ta' distinzjoni, twassal, *de facto*, għall-istess riżultat (sentenzi tal-5 ta' Frar 2014, Hervis Sport- és Divatkereskedelmi, C-385/12, EU:C:2014:47, punt 30, kif ukoll tas-26 ta' April 2018, ANGED, C-236/16 u C-237/16, EU:C:2018:291, punt 17).

43 Barra minn hekk, taxxa obbligatorja li tipprevedi kriterju ta' differenzazzjoni apparentement oġġettiv iżda li jisfavorixxi fil-parti l-kbira tal-każijiet, fid-dawl tal-karatteristiċi tiegħu, lill-kumpanniji li jkollhom is-sede tagħhom fi Stat Membru ieħor u li jinsabu f'sitwazzjoni paragunabbli ma' dik ta' kumpanniji li jkollhom is-sede tagħhom fl-Istat Membru tat-taxxa, tikkostitwixxi diskriminazzjoni indiretta bbażata fuq il-post tas-sede tal-kumpanniji pprojbita mill-Artikoli 49 u 54 TFUE (sentenza tas-26 ta' April 2018, ANGED, C-236/16 u C-237/16, EU:C:2018:291, punt 18).

44 F'dan il-każ, il-Liġi dwar l-Issuġġettar ta' Ċerti Setturi għat-Taxxa Speċjali ma tagħmel l-ebda distinzjoni bejn l-impriżi skont il-post tas-sede tagħhom. Fil-fatt, l-impriżi kollha li joperaw fl-Ungerija fis-settur tat-telekomunikazzjonijiet huma suġġetti għal din it-taxxa u r-rati ta' taxxa rispettivament applikabbli għal-livelli differenti tad-dħul mill-bejgħ iddefiniti minn din il-liġi japplikaw għal dawn l-impriżi kollha. Għalhekk, din il-liġi ma tistabbilixxi l-ebda diskriminazzjoni diretta.

45 Min-naħa l-oħra, Vodafone u l-Kummissjoni jsostnu li l-progressività tat-taxxa speċjali għandha l-effett, minnha nnifisha, li tiffavorixxi lill-persuni taxxabbli miżmuma minn persuni fiżiċi jew ġuridiċi Ungeriżi għad-detriment tal-persuni taxxabbli miżmuma minn persuni fiżiċi jew ġuridiċi ta' Stati Membri oħra, b'tali mod li t-taxxa speċjali, fid-dawl tal-karatteristiċi tagħha, tikkostitwixxi diskriminazzjoni indiretta.

46 Kif tfakkar fil-punt 9 ta' din is-sentenza, it-taxxa speċjali, li hija taxxa progressiva bbażata fuq id-dħul mill-bejgħ, tinkludi livell bażiku taxxabbli b'0 % għall-parti tal-bażi taxxabbli li ma taqbiżx HUF 500 miljun (sal-lum madwar EUR 1.5 miljun), livell intermedjarju taxxabbli b'4.5 % għall-parti tal-bażi taxxabbli bejn HUF 500 miljun u HUF 5 biljuni (sal-lum madwar bejn EUR 1.5 miljun u EUR 15-il miljun) u l-ogħla livell taxxabbli b'6.5 % għall-parti tal-bażi taxxabbli li taqbeż HUF 5 biljuni (sal-lum madwar EUR 15-il miljun).

47 Issa, miċ-ċifri tal-awtoritajiet Ungeriżi dwar is-snin fiskali inkwistjoni f'dan il-każ, kif ikkomunikati mill-Kummissjoni u mill-Ungerija, jirriżulta li, għall-perijodu inkwistjoni fil-kawża prinċipali, fir-rigward tal-attività ta' telekomunikazzjonijiet, il-persuni taxxabbli li jaqgħu taħt il-livell bażiku biss

kienu kollha persuni taxxabbli miżmuma minn persuni fiżiċi jew ġuridiċi Ungeriżi, filwaqt li nofs dawk li jaqgħu taħt il-livell intermedjarju kienu persuni taxxabbli miżmuma minn persuni fiżiċi jew ġuridiċi Ungeriżi u n-nofs l-ieħor kienu persuni taxxabbli miżmuma minn persuni fiżiċi jew ġuridiċi ta' Stati Membri oħra, u li dawk li jaqgħu taħt l-ogħla livell kienu fil-biċċa l-kbira persuni taxxabbli miżmuma minn persuni fiżiċi jew ġuridiċi ta' Stati Membri oħra.

48 Barra minn hekk, mill-osservazzjonijiet tal-Gvern Ungeriż jirriżulta li, matul dan il-perijodu, il-parti l-kbira tat-taxxa speċjali ġiet sostnuta minn persuni taxxabbli miżmuma minn persuni fiżiċi jew ġuridiċi ta' Stati Membri oħra. Skont Vodafone u l-Kummissjoni, il-piż fiskali impost fuq dawn tal-aħħar kien għalhekk proporzjonalment ogħla minn dak impost fuq il-persuni taxxabbli miżmuma minn persuni fiżiċi jew ġuridiċi Ungeriżi fir-rigward tal-bażi taxxabbli tagħhom, peress li dawn kienu fil-fatt eżenti mit-taxxa speċjali jew kienu suġġetti għaliha biss b'rata marġinali u b'rata effettiva sostanzjalment iktar baxxa mill-persuni taxxabbli li għandhom dħul mill-bejgħ ogħla.

49 Madankollu, għandu jitfakkar li l-Istati Membri huma ħielsa, fl-istat attwali tal-armonizzazzjoni tad-dritt fiskali tal-Unjoni, li jistabbilixxu s-sistema ta' tassazzjoni li huma jqisu l-iktar xierqa, b'tali mod li l-applikazzjoni ta' tassazzjoni progressiva taqa' taħt is-setgħa diskrezzjonali ta' kull Stat Membru (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-22 ta' Ġunju 1976, Bobie Getränkevertrieb, 127/75, EU:C:1976:95, punt 9, kif ukoll tas-6 ta' Diċembru 2007, Columbus Container Services, C-298/05, EU:C:2007:754, punti 51 u 53).

50 F'dan il-kuntest, u kuntrarjament għal dak li ssostni l-Kummissjoni, tassazzjoni progressiva tista' tkun ibbażata fuq id-dħul mill-bejgħ, peress li, minn naħa, l-ammont tad-dħul mill-bejgħ jikkostitwixxi kriterju ta' distinzjoni newtrali u, min-naħa l-oħra, dan jikkostitwixxi indikatur rilevanti tal-kapaċità ta' ħlas tal-persuni taxxabbli.

51 F'dan il-każ, mill-elementi li għandha quddiemha l-Qorti tal-Ġustizzja, b'mod partikolari mis-silta mill-preambolu tal-Liġi dwar l-Issuġġettar ta' Ċerti Setturi għat-Taxxa Speċjali riprodotta fil-punt 4 ta' din is-sentenza, jirriżulta li, permezz tal-applikazzjoni ta' skala progressiva bbażata fuq id-dħul mill-bejgħ, din il-liġi kienet intiża li tintaxxa lill-persuni taxxabbli li għandhom kapaċità ta' ħlas "ogħla mill-obbligu fiskali ġenerali".

52 Il-fatt li l-ikbar parti ta' tali taxxa speċjali hija sostnuta minn persuni taxxabbli miżmuma minn persuni fiżiċi jew ġuridiċi ta' Stati Membri oħra ma jistax, waħdu, jikkaratterizza diskriminazzjoni. Fil-fatt, kif irrilevat l-Avukat Ġenerali, b'mod partikolari, fil-punti 66, 69 u 82 tal-konklużjonijiet tagħha, dan il-fatt huwa spjegat mill-fatt li s-suq Ungeriż tat-telekomunikazzjonijiet huwa ddominat minn tali persuni taxxabbli, li fih jagħmlu l-ikbar dħul mill-bejgħ. Dan għalhekk jikkostitwixxi indikatur kontinġenti, jew aleatorju, li jista' jiġi ssodisfatt, inkluż barra minn hekk f'sistema ta' taxxa proporzjonali, kull meta s-suq ikkonċernat ikun iddominat minn impriżi ta' Stati Membri oħra jew ta' Stati terzi jew minn impriżi nazzjonali miżmuma minn persuni fiżiċi jew ġuridiċi ta' Stati Membri oħra jew ta' Stati terzi.

53 Barra minn hekk, għandu jiġi rrilevat li l-livell bażiku taxxabbli b'0 % ma jikkonċernax esklużivament lill-persuni taxxabbli miżmuma minn persuni fiżiċi jew ġuridiċi Ungeriżi, peress li, bħal f'kull sistema ta' tassazzjoni progressiva, kull impriża li topera fis-suq ikkonċernat tibbenefika mit-tnaqqis għall-parti tad-dħul mill-bejgħ tagħha li ma jaqbiżx il-limitu li jikkorrispondi għal dan il-livell.

54 Minn dawn l-elementi jirriżulta li r-rati progressivi tat-taxxa speċjali ma jistabbilixxux, min-natura tagħhom stess, diskriminazzjoni bbażata fuq il-post tas-sede tal-kumpanniji, bejn persuni taxxabbli miżmuma minn persuni fiżiċi jew ġuridiċi Ungeriżi u persuni taxxabbli miżmuma minn persuni fiżiċi jew ġuridiċi ta' Stati Membri oħra.

55 Għandu jiġi enfasizzat ukoll li din il-kawża hija differenti minn dik li wasslet għas-sentenza tal-5 ta' Frar 2014, Hervis Sport- és Divatkereskedelmi (C-385/12, EU:C:2014:47). Fil-fatt, kif jirriżulta mill-punti 34 sa 36 ta' dik is-sentenza, din l-aħħar kawża kienet tirrigwarda l-applikazzjoni flimkien ta' rati progressivi ħafna ta' tassazzjoni tad-dħul mill-bejgħ u ta' regola ta' konsolidazzjoni tad-dħul mill-bejgħ ta' impriżi marbuta, li kellha l-konsegwenza li l-persuni taxxabbli li jappartjenu għal grupp ta' kumpanniji kienu ntaxxati abbażi ta' dħul mill-bejgħ "fittizju". F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet, essenzjalment, fil-punti 39 sa 41 tal-imsemmija sentenza, li, kieku kellu jiġi stabbilit li, fis-suq tal-bejgħ bl-imnut f'ħanut fl-Istat Membru kkonċernat, il-persuni taxxabbli li jappartjenu għal grupp ta' kumpanniji u li jaqgħu taħt l-ogħla livell tat-taxxa speċjali huma, fil-parti l-kbira tal-każijiet, "marbuta", fis-sens tal-leġiżlazzjoni nazzjonali, ma' kumpanniji li għandhom is-sede tagħhom fi Stati Membri oħra, "l-applikazzjoni tal-iskala, li tikber kunsiderevolment b'mod progressiv, tat-taxxa speċjali għal bażi kkonsolidata tad-dħul mill-bejgħ" tista' tkun, b'mod partikolari, ta' ħsara għall-persuni taxxabbli "marbuta" ma' tali kumpanniji u, għalhekk, tkun tikkostitwixxi diskriminazzjoni indiretta bbażata fuq is-sede tal-kumpanniji, fis-sens tal-Artikoli 49 u 54 TFUE.

56 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet preċedenti kollha, ir-risposta li għandha tingħata għall-ewwel domanda hija li l-Artikoli 49 u 54 TFUE għandhom jiġu interpretati fis-sens li ma jipprekludux il-leġiżlazzjoni ta' Stat Membru li tistabbilixxi taxxa progressiva fuq id-dħul mill-bejgħ, li l-piż effettiv tagħha jaqa' prinċipalment fuq impriżi kkontrollati direttament jew indirettament minn ċittadini ta' Stati Membri oħra jew minn kumpanniji li għandhom is-sede tagħhom fi Stat Membru ieħor minħabba l-fatt li dawn l-impriżi jagħmlu l-ikbar dħul mill-bejgħ fis-suq ikkonċernat.

Fuq it-tielet domanda

57 Permezz tat-tielet domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 401 tad-Direttiva dwar il-VAT għandux jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi l-introduzzjoni tat-taxxa stabbilita mil-Liġi dwar l-Issuġġettar ta' Ċerti Setturi għat-Taxxa Speċjali.

58 F'dan ir-rigward, għandu jitfakkar li, skont l-Artikolu 401 tad-Direttiva dwar il-VAT, id-dispożizzjonijiet tagħha ma jostakolawx lil Stat Membru milli jżomm fis-seħħ jew jintroduċi taxxi fuq il-kuntratti ta' assigurazzjoni u fuq l-imħatri u l-logħob tal-azzard, dazji tas-sisa, taxxi tal-boll u mod iktar ġenerali, kwalunkwe taxxi, dazji jew piżijiet li ma jistgħux ikunu kkaratterizzati bħala taxxi fuq id-dħul mill-bejgħ, sakemm il-ġbir ta' dawn it-taxxi, dazji jew piżijiet ma joħloqx, fin-negozju bejn l-Istati Membri, formalitajiet marbuta mal-qsim ta' fruntiera.

59 Sabiex jiġi evalwat jekk taxxa, dazju jew piż għandhomx il-karatteristiċi ta' taxxa fuq id-dħul mill-bejgħ, fis-sens tal-Artikolu 401 tad-Direttiva dwar il-VAT, għandu jiġi mistħarreġ, b'mod partikolari, jekk l-effett tagħhom huwiex tali li jikkompromettі l-funzjonament tas-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) billi jolqot il-moviment ta' oġġetti u ta' servizzi, u billi jolqot it-tranżazzjonijiet kummerċjali b'mod komparabbli għal dak li jikkaratterizza l-VAT (ara, b'analoġija, is-sentenza tal-11 ta' Ottubru 2007, KÖGÁZ *et*, C-283/06 u C-312/06, EU:C:2007:598, punt 34 u l-ġurisprudenza ċċitata).

60 F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-Ġustizzja ppreċiżat li, f'kull każ, għandhom jitqiesu bħala li jolqtu l-moviment ta' oġġetti u ta' servizzi b'mod komparabbli għall-VAT dawk it-taxxi, id-dazji u l-piżijiet li jkollhom il-karatteristiċi essenzjali tal-VAT anki jekk ma jkunux kompletament identiċi għaliha (sentenza tat-3 ta' Ottubru 2006, Banca popolare di Cremona, C-475/03, EU:C:2006:629, punt 26 u l-ġurisprudenza ċċitata).

61 Min-naħa l-oħra, l-Artikolu 401 tad-Direttiva dwar il-VAT ma jipprekludix, bħall-Artikolu 33 tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE tas-17 ta' Mejju 1977 fuq l-armonizzazzjoni tal-liġijiet ta' l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-dħul mill-bejgħ – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud: bażi uniformi ta' stima (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23), li tinżamm fis-seħħ jew

li tiġi introdotta taxxa li ma jkollhiex waħda mill-karatteristiċi essenzjali tal-VAT (ara, b'analoġija, is-sentenza tas-7 ta' Awwissu 2018, Viking Motors *et*, C-475/17, EU:C:2018:636, punt 38 u l-ġurisprudenza ċċitata).

62 Mill-ġurisprudenza jirriżulta li l-imsemmija karatteristiċi huma erbgħa, jiġifieri l-applikazzjoni ġenerali tal-VAT għat-tranżazzjonijiet li jirrigwardaw oġġetti jew servizzi, l-iffissar tal-ammont tagħha proporzjonalment għall-prezz irċevut mill-persuna taxxabbli bħala korrispettiv għall-oġġetti u għas-servizzi pprovduti minnha, il-ġbir ta' din it-taxxa f'kull stadju tal-proċess ta' produzzjoni u ta' distribuzzjoni, inkluż f'dak tal-bejgħ bl-imnut, irrispettivament min-numru ta' tranżazzjonijiet li jkunu seħħew qabel, u t-tnaqqis mill-VAT dovuta minn persuna taxxabbli tal-ammonti mħallsa fl-istadji preċedenti tal-proċess ta' produzzjoni u ta' distribuzzjoni, b'tali mod li din it-taxxa, fi stadju partikolari, tapplika biss għall-valur miżjud f'dan l-istadju u li l-piż finali tal-imsemmija taxxa jaqa' b'mod definittiv fuq il-konsumatur (sentenza tat-3 ta' Ottubru 2006, Banca popolare di Cremona, C-475/03, EU:C:2006:629, punt 28).

63 F'dan il-każ, għandu jiġi kkonstatat li t-taxxa speċjali ma għandhiex it-tielet u r-raba' karatteristika essenzjali tal-VAT, jiġifieri l-ġbir tat-taxxa f'kull stadju tal-proċess ta' produzzjoni u ta' distribuzzjoni kif ukoll l-eżistenza ta' dritt għat-tnaqqis tat-taxxa mħallsa matul l-istadju preċedenti ta' dan il-proċess.

64 Fil-fatt, b'differenza mill-VAT, din it-taxxa, li l-bażi tagħha huwa d-dħul mill-bejgħ nett tal-persuna taxxabbli kkonċernata, ma hijiex miġbura f'kull stadju tal-imsemmi proċess, ma tinvolvix mekkaniżmu simili għal dak tad-dritt għat-tnaqqis tal-VAT u ma hijiex ibbażata biss fuq il-valur miżjud fl-istadji differenti ta' dan l-istess proċess.

65 Issa, dan il-fatt huwa suffiċjenti sabiex jiġi konkluż li t-taxxa speċjali ma għandhiex il-karatteristiċi essenzjali kollha tal-VAT u, konsegwentement, ma taqax fil-projbizzjoni prevista fl-Artikolu 401 tad-Direttiva dwar il-VAT (ara, b'analoġija, is-sentenza tat-12 ta' Ġunju 2018, Viking Motors *et*, C-475/17, EU:C:2018:636, punt 43).

66 Konsegwentement, ir-risposta li għandha tingħata għat-tielet domanda hija li l-Artikolu 401 tad-Direttiva dwar il-VAT għandu jiġi interpretat fis-sens li ma jipprekludix l-introduzzjoni ta' taxxa li għandha bħala bażi d-dħul mill-bejgħ globali tal-persuna taxxabbli u li tinġabar perjodikament, u mhux f'kull stadju tal-proċess ta' produzzjoni u ta' distribuzzjoni, mingħajr ma jeżisti dritt għat-tnaqqis tat-taxxa mħallsa matul l-istadju preċedenti ta' dan il-proċess.

Fuq l-ispejjeż

67 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tiddeċiedi fuq l-ispejjeż. L-ispejjeż sostnuti għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, minbarra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jitħallsu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (Awla Manja) taqta' u tiddeċiedi:

1) **L-Artikoli 49 u 54 TFUE għandhom jiġu interpretati fis-sens li ma jipprekludux il-leġiżlazzjoni ta' Stat Membru li tistabbilixxi taxxa progressiva fuq id-dħul mill-bejgħ, li l-piż effettiv tagħha jaqa' prinċipalment fuq impriżi kkontrollati direttament jew indirettament minn ċittadini ta' Stati Membri oħra jew minn kumpanniji li għandhom is-sede tagħhom fi Stat Membru ieħor minħabba l-fatt li dawn l-impriżi jagħmlu l-ikbar dħul mill-bejgħ fis-suq ikkonċernat.**

2) **L-Artikolu 401 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud, għandu jiġi interpretat fis-sens li ma jipprekludix l-introduzzjoni ta' taxxa li għandha bħala bażi d-dħul mill-bejgħ globali tal-persuna taxxabbli u li tinġabar perjodikament, u mhux f'kull stadju tal-proċess ta' produzzjoni u ta' distribuzzjoni, mingħajr ma jeżisti dritt għat-tnaqqis tat-taxxa mħallsa matul l-istadju preċedenti ta' dan il-proċess.**

Firem